

Sygnatura akt I C 1810/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Ś., dnia 6 grudnia 2022 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Maja Sawicz

po rozpoznaniu w dniu 6 grudnia 2022 roku w Świdnicy

na posiedzeniu niejawnym sprawy z powództwa małoletnich: M. J., D. J.

przeciwko (...) Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej na rzecz małoletniego powoda M. J. kwotę 92 810 zł (dziewięćdziesiąt dwa tysiące osiemset dziesięć złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 28 lipca 2020 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz małoletniego powoda D. J. kwotę 92 810 zł (dziewięćdziesiąt dwa tysiące osiemset dziesięć złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 28 lipca 2020 roku do dnia zapłaty;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz małoletniego powoda M. J. koszty procesu w kwocie 5 417 zł;

IV. zasądza od strony pozwanej na rzecz małoletniego powoda D. J. koszty procesu w kwocie 5 417 zł;

V. nakazuje uiścić stronie pozwanej na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Świdnicy kwotę 11 421, 24 zł tytułem niepłaconych kosztów sądowych.

Sygn. akt IC 1810/21

UZASADNIENIE

Małoletni powodowie M. J. oraz D. J. reprezentowani przez opiekuna prawnego H. P. (1) wnieśli przeciwko (...) Towarzystwu (...) SA w W. o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz każdego z powodów kwoty po 72.810 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 28 lipca 2020 r. do dnia zapłaty, zasądzenie od strony pozwanej na rzecz każdego z powodów kwoty po 20.000 zł tytułem odszkodowania za pogorszenie się sytuacji życiowej wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 28 lipca 2020 r. do dnia zapłaty i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty, według norm przepisanych.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa (k. 53 i n.) w całości i zasądzenie solidarnie od powodów na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty. Strona pozwana kwestionując dochodzonego zadośćuczynienia i odszkodowania przez powodów i zarzuciła, że wypłacone przez stronę pozwaną

świadczenia są adekwatne do doznanej przez każdego z powodów krzywdy w związku ze śmiercią matki i znacznym pogorszeniem ich sytuacji życiowej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu (...) r. R. Ż. została potrącona przez samochód osobowy. W następstwie doznanych w wypadku obrażeń zmarła.

Pojazd sprawcy zdarzenia był ubezpieczony u strony pozwanej.

Bezsporne.

Zmarła w wyniku zdarzenia z 2020 r. R. Ż. była matką małoletnich powodów. M. J. w dacie zdarzenia miał (...) lat, natomiast D. J. – (...) lat. Małoletni zamieszkiwali wraz z matką, jej partnerem oraz starszym przyrodnim bratem S. K.. (...) matki powodów zginął wraz z nią w wyniku potrącenia. Biologiczny ojciec małoletnich powodów, którego ojcostwo zostało ustalone w wyniku postępowania sądowego - nie utrzymywał z nimi kontaktów. Założył nową rodzinę. Małoletni często spędzali czas z matką – chodzili na wspólne spacery, oglądali razem filmy, dużo rozmawiali. Łączyła ich bliska więź. R. Ż. kochała swoje dzieci, wspierała synów, była dobrą, spokojną osobą. Nie stosowała wobec nich kar, nie krzyczała na nich. W przeszłości miała problemy z alkoholem, jednakże w okresie przed wypadkiem nie spożywała już alkoholu. Utrzymywała ich finansowo i zaspokajała ich bieżące potrzeby. Małoletni powodowie nie sprawiali kłopotów wychowawczych.

dowód:

- opinia sądowo – psychologiczna sporządzona przez biegłego M. G., k. 124-131
- zeznania świadka K. Ż., k. 104-106;
- wyrok Sądu Rejonowego w (...)z dnia 17.02.2010 r. sygn.. akt III RC 741/09

Małoletni boleśnie przeżyli śmierć matki. Tamtego dnia zawałił się ich cały świat. Powyższe zdarzenie wywołało u nich wstrząs psychiczny, poczucie pustki i osamotnienia, tym bardziej, że matka powodów zmarła nagle, nieoczekiwanie i w tragicznych okolicznościach. Powodowie mają ogromne poczucie żalu i niesprawiedliwości. Brakuje im spokoju, wsparcia i poczucia bezpieczeństwa, które dawała im matka. Małoletni D. do tej pory ma przed oczami sceny z wypadku. Zaczął spożywać alkohol, marihuanę aby przestać myśleć o tym co go spotkało. Od czasu wypadku miewa problemy z zasypianiem i ze wstawaniem, zdarzało mu się też czasem lunatykować. Jako pamiątkę po mamie przechowuje jej zdjęcia. Natomiast małoletni M. po stracie matki odizolował się od środowiska, nie miał apetytu, był przygnębiony, miał wrażenie, że wciąż słyszy głos matki, która go woła. Dokonywał samookaleczenia ciała. Dręczy go poczucie niesprawiedliwości losu. Odczuwa urazę do sprawcy wypadku. Jako pamiątkę po mamie przechowuje jej biżuterię.

dowód:

- opinia sądowo – psychologiczna sporządzona przez biegłego M. G., k. 124-131

Z opinii sądowo – psychologicznej wynika, że powodowie ze względu na śmierć matki, która ich samotnie wychowywała, jednoczesną śmierć ojczyrna oraz umieszczenie w placówce-opiekunco wychowawczej doznali intensyfikującej traumę zwielokrotnionej straty. Rozwinęły się u nich symptomy zaburzeń adaptacyjnych. U M. J. mamy do czynienia z reakcją depresyjną przedłużoną z dominacją objawów w postaci obniżenia nastroju, lęku i wycofania społecznego, natomiast u D. J. występowały mieszane zaburzenia zachowania i emocji w postaci obniżenia nastroju, epizodów sięgania po alkohol i środki psychoaktywne (marihuana) oraz łamanie norm społecznych, wchodzenia w konflikty i buntowania się przeciwko obowiązującym zasadom. Badanie psychologiczne przeprowadzone przez biegłego dwa lata i cztery miesiące po śmierci matki wykazało nieprawidłowości w sferze emocji i osobowości małoletnich powodów. W ocenie biegłego sądowego rokowania w chwili obecnej są niepewne.

Powodowie, w szczególności M. J., wymagają wsparcia ze strony psychologa. Wskazana jest bardziej intensywna i częstsza obecność przyrodniego rodzeństwa w życiu powodów celem ich wspierania oraz zaspokajania poddanej długotrwałej deprywacji potrzeby przynależności i potrzeby więzi emocjonalnej.

dowód:

- opinia sądowo – psychologiczna sporządzona przez biegłego M. G., k. 124-131

Po śmierci R. Ż. pieczę nad małoletnimi przejęła ich przyrodnia siostra – K. Ż., jednakże po kilku dniach zrezygnowała z opieki nad braćmi ze względu na brak odpowiednich warunków lokalowych, obciążenie pracą zawodową i koniecznością opieki nad swoim małym dzieckiem. Przyrodni brat małoletnich – S. K. nie wyraził chęci opieki nad małoletnimi ze względu na ograniczone warunki bytowe i brak motywacji do pełnienia funkcji opiekuńczej. Natomiast ojciec powodów nie podjął się opieki rodzicielskiej i nie utrzymuje z nimi żadnych kontaktów. W związku z powyższym małoletni zostali umieszczeni w (...) Centrum (...), (...) nr (...) w P.. Na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w (...) z dnia 17 września 2020 r. opiekunem prawnym małoletnich została niespokrewniona z nimi H. P. (1) zatrudniona w charakterze wychowawcy Domu Dziecka w P..

dowód:

- zaświadczenia z dnia 17 września 2020 r., k. 41,42
- zeznania świadka K. Ż., k. 104-106
- przesłuchanie opiekuna małoletnich powodów - H. P. (2), k. 112-114,171

W dniu 1 października 2020 r. został złożony wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o przyznanie renty rodzinnej dla powodów. W dniu 27 października 2020 r. opiekunka prawna małoletnich otrzymała decyzję odmowną. Podstawą odmowy prawa do renty rodzinnej było to, że R. Ż. nie miała ustalonego prawa do świadczeń ze względu na brak udokumentowanego, pięcioletniego okresu składkowego w okresie dziesięciu lat przed zgonem.

dowód:

- decyzja z dnia 27 października 2020 r., k. 19,30
- pisma ZUS-u z dnia 30 grudnia 2021 r., k. 90,92

M. J. jest zaliczony do lekkiego stopnia niepełnosprawności z symbolem przyczyny niepełnosprawności(...) (choroby narządu wzroku). Ustalono, że niepełnosprawność istnieje od 4 r. życia. Powód jest uczniem Zespołu Szkół nr (...) w D. i kształci się na kierunku sprzedawcy. Natomiast D. J. jest uczniem (...) Cechu (...) w B., kierunek(...).

dowód:

- orzeczenie o niepełnosprawności M. J. k. 43
- opinia sądowo – psychologiczna sporządzona przez biegłego M. G., k. 124-131, 147-149

Strona pozwana uznała roszczenie powodów i wypłaciła im kwoty po 27.190,00 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę po śmierci osoby bliskiej oraz kwoty po 10.000 zł tytułem odszkodowania za pogorszenie się sytuacji życiowej powodów.

dowód:

- decyzje strony pozwanej, k. 44-47.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Stosownie do art. 35 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 2214) ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu. W myśl art. 34 ust. 1 powołanej ustawy z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej (art. 36 ust. 1).

Bezsporną okolicznością było, że w dniu(...) r. doszło do wypadku, w wyniku którego śmierć poniosła R. Ż. - matka powodów. Bezsporne również pozostawało, że strona pozwana uznała swoją odpowiedzialność za skutki tego zdarzenia i wypłaciła już w toku postępowania likwidacyjnego na rzecz małoletnich powodów kwoty po 27.190,00 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę po śmierci osoby bliskiej oraz kwoty po 10.000 zł tytułem odszkodowania za pogorszenie się sytuacji życiowej powodów, odmawiając wypłaty dalszego zadośćuczynienia.

Żądanie powodów o zadośćuczynienie opiera się na art. 446 § 4 k.c., zgodnie z którym Sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Przepis art. 446 § 4 k.c. jest reakcją ustawodawcy na konieczność zwiększenia ochrony ofiar zdarzeń kryminalnych. Przewidziane w artykule 446 § 4 k.c. zadośćuczynienie służy kompensacie krzywdy po stracie osoby najbliższej, a zatem uszczerbku dotyczącego subiektywnej sfery osobowości człowieka, w szczególności cierpienia, bólu i poczucia osamotnienia, powstałych utrudnień życiowych, konieczności zasadniczo odmiennego urządzenia sobie życia, ograniczenia sfery korzystania z przyjemności (wyrok Sąd Apelacyjny w Poznaniu z 16 maja 2012 roku, sygn. akt I ACa 301/12, opubl. LEX nr 1213847). Na rozmiar krzywdy mają przede wszystkim wpływ: dramatyzm doznań osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny wywołany śmiercią osoby najbliższej, rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem tego odejścia, roli w rodzinie pełnionej przez osobę zmarłą, stopień w jakim pokrzywdzony będzie umiał znaleźć się w nowej rzeczywistości i zdolność jej zaakceptowania, leczenie doznanej traumy, wiek pokrzywdzonego (wyrok Sądu Najwyższego z 3 czerwca 2011 roku, III CSK 279/10, opubl. LEX nr 898254).

W ocenie Sądu zadośćuczynienie przyznane przez stronę pozwaną małoletnim powodom za doznaną krzywdę, jaką ponieśli w wyniku śmierci matki jest nieadekwatne do jej rozmiaru. Zadośćuczynienie przewidziane w art. 446 § 4 k.c. nie jest zależne od pogorszenia sytuacji materialnej osoby uprawnionej i poniesienia szkody majątkowej, a jego celem jest kompensacja doznanej krzywdy, a więc złagodzenie cierpienia psychicznego wywołanego śmiercią osoby najbliższej i pomoc pokrzywdzonemu w dostosowaniu się do zmienionej w związku z tym jego sytuacji. Zadośćuczynienie przewidziane w art. 446 § 4 k.c. jest odzwierciedleniem w formie pieniężnej rozmiaru krzywdy, która nie zależy od statusu materialnego pokrzywdzonego. Jedynie rozmiar zadośćuczynienia może być odnoszony do stopy życiowej społeczeństwa, która pośrednio może rzutować na jego umiarkowany wymiar i to w zasadzie bez względu na status społeczny i materialny pokrzywdzonego. Przesłanka "przeciętnej stopy życiowej" społeczeństwa ma charakter uzupełniający i ogranicza wysokość zadośćuczynienia tak, by jego przyznanie nie prowadziło do wzbogacenia osoby uprawnionej, nie może jednak pozbawiać zadośćuczynienia jego zasadniczej funkcji kompensacyjnej i eliminować innych czynników kształtujących jego rozmiar (wyrok Sądu Najwyższego z 10 maja 2012 roku, IV CSK 416/11, opubl. LEX nr 1212823).

W ocenie Sądu powodowie wykazali, że przed wypadkiem utrzymywali bliskie relacje z matką, łączyła ich duża zażyłość, darzyli się głębokim uczuciem i zaufaniem, spędzali ze sobą czas. Po śmierci matki, stracili najbliższą

im osobę - rodzica. W przypadku małoletnich powodów – był to rodzic pierwszoplanowy, ponieważ biologiczny ojciec ich utrzymywał z nimi bliskich kontaktów. Co więcej, zerwanie więzi nastąpiło nagle i w tragicznych okolicznościach, a wspomnienia te są dla nich bolesne i nadal nie pozostają bez wpływu na ich samopoczucie i funkcjonowanie w społeczeństwie. Małoletni boleśnie przeżyli śmierć matki. Powyższe zdarzenie wywołało u nich wstrząs psychiczny, poczucie pustki i osamotnienia, tym bardziej, że matka powodów zmarła nieoczekiwanie i w tragicznych okolicznościach. Powodowie mają ogromne poczucie żalu i niesprawiedliwości. Brakuje im spokoju, wsparcia i poczucia bezpieczeństwa, które dawała im matka. Na skutek śmierci matki i jednoczesną śmierć ojczyrna oraz powodowie zostali umieszczeni w placówce-opiekuńczo wychowawczej, co jeszcze bardziej intensyfikuje ich traumę wielokrotnionej straty i osamotnienia.

W ocenie Sądu, powodowie sprostali obowiązkowi wykazania, że śmierć R. Ż. wywołała u nich cierpienie uzasadniające wypłatę dalszego zadośćuczynienia.

Ustawodawca nie sprecyzował kryteriów ustalania wysokości zadośćuczynienia, pozostawiając w tym zakresie swobodę sądowi orzekającemu. W piśmiennictwie i praktyce sądowej utrwalił się pogląd, że zadośćuczynienie jest roszczeniem o charakterze ściśle niemajątkowym, mającym za zadanie kompensatę doznanej krzywdy, a zatem nie powinno ono mieć na celu wyrównania strat poniesionych przez członków najbliższej rodziny zmarłego, lecz ma pomóc dostosować się do nowej rzeczywistości. Ma także na celu złagodzenie cierpienia wywołanego utratą osoby bliskiej. Okoliczności wpływające na wysokość tego świadczenia, to między innymi: dramatyzm doznań osób bliskich zmarłego, poczucie osamotnienia, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny wywołany śmiercią osoby najbliższej, rola jaką w rodzinie pełniła osoba zmarłego, charakter i rodzaj zaburzeń w prawidłowym funkcjonowaniu pozostałych członków rodziny, stopień w jakim pozostali członkowie będą umieli odnaleźć się w nowej rzeczywistości i na ile zdolni są zaakceptować obecny stan rzeczy, skorzystanie z pomocy fachowej w czasie radzenia sobie w tej trudnej sytuacji, proces leczenia doznanej traumy mający na celu pomoc w odbudowie struktury rodziny i przywrócenie znaczenia każdego z jej członków.

Zgodnie z art. 446 § 3 k.c. sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego stosowne odszkodowanie, jeżeli wskutek jego śmierci nastąpiło znaczne pogorszenie ich sytuacji życiowej, np. negatywne emocje wywołały osłabienie aktywności życiowej i motywacji do przezwycięzania trudności dnia codziennego, to – nawet bez szczegółowego dociekania konkretnych zdarzeń lub stopnia ich prawdopodobieństwa – można na zasadzie domniemań faktycznych (art. 231 k.p.c.) przyjąć, że pogorszyły one dotychczasową sytuację życiową osoby z najbliższego kręgu rodziny zmarłego. Użyty w art. 446 § 3 k.c. zwrot „znaczne pogorszenie sytuacji życiowej” należy więc odczytywać nie tylko w materialnym aspekcie zmienionej sytuacji bliskiego członka rodziny zmarłego, ale w szerszym kontekście, uwzględniającym przesłanki pozaekonomiczne określające tę sytuację (np. utratę oczekiwania przez osobę poszkodowaną na pomoc i wsparcie członka rodziny, których mogła ona zasadnie spodziewać się w chwilach wymagających takich zachowań, zwłaszcza w razie choroby) (wyrok SN z 3.12.2010 r., I PK 88/10, OSNP 2012/3–4, poz. 37).

W doktrynie ugruntował się pogląd, według którego art. 446 § 3 k.c. normuje roszczenie o naprawienie szkody majątkowej. Szkada ta jest wyrządzona nie bezpośrednio przez śmierć poszkodowanego, lecz przez znaczne pogorszenie się sytuacji życiowej najbliższego członka rodziny wywołane tą śmiercią.

Znaczne pogorszenie się sytuacji życiowej może obejmować całą gamę zdarzeń o charakterze przeważnie osobistym, lecz skutkach majątkowych, choć często bardzo trudnych czy wręcz niemożliwych do precyzyjnego oszacowania w pieniądzu (np. stres, depresja lub poczucie osamotnienia, które uniemożliwiają osiągnięcie z pracy lub innej działalności dotychczasowych zysków; także utrata nadziei na wsparcie materialne, którego można byłoby w przyszłości oczekiwać od zmarłego). Powyższa trudność w szacowaniu kwoty szkody stała się powodem, dla którego sąd ma przyznać „stosowne odszkodowanie”, a więc odpowiednie w danej sytuacji w świetle zdrowego rozsądku i względów słuszności.

Oczywistym jest, że zmarła R. Ż. pełniła istotną rolę w życiu powodów. Brała aktywny udział w wychowaniu synów, opiekowała się nimi, dbała o ich codzienne potrzeby. Utrzymywała ich finansowo. Należy wskazać, że w

wyniku zdarzenia drogowego z dnia (...). powodowie stracili matkę, na której pomoc i wsparcie mogliby liczyć w przyszłości. Powodowie nigdy nie uzyskali pomocy oraz zaangażowania w ich wychowanie ze strony biologicznego ojca, także po śmierci matki. W chwili obecnej umieszczeni są w (...) Dziecka, gdzie nie otrzymują wsparcia ze strony bliskich osób, a pracownicy placówki nie są w stanie zastąpić powodom bliskości i ciepła, jakie mogliby uzyskać od matki. Dodatkowo należy wskazać, że M. J. jest zaliczony do lekkiego stopnia niepełnosprawności z symbolem przyczyny niepełnosprawności (...) (choroby narządu wzroku), w związku z czym wymagał pomocy w życiu codziennym, której udzielała mu dotychczas matka. Jak wynika z opinii biegłego sądowego psychologa „śmierć matki jest dla powodów niepowetowaną stratą, albowiem oznacza deprywację potrzeby bardzo ważnego dla rozwoju dziecka kontaktu emocjonalnego z rodzicem pierwszoplanowym . Śmierć rodzica samotnie wychowującego dziecko jest jednym z najtrudniejszych przypadków utraty, zwłaszcza jeśli towarzyszy temu brak zapewnienia opieki ze strony dalszej rodziny. Dla dziecka jest to równoznaczne z całkowitą utratą poczucia bezpieczeństwa, co znacząco wpływa na proces przeżywania żałoby” (k.129 odwrót). W sytuacji więc, kiedy dziecko nie zdołało ukształtować pełnej osobowości i odpowiedzialności utrata rodzica, jakim była matka powodów samotnie ich wychowująca – nie pozostawia wątpliwości o dotkliwości i rozległości krzywdy doznanej przez małoletnich, którzy postawieni zostali w ten sposób przed koniecznością wybudowania (już samodzielnie) na nowo poczucia bezpieczeństwa i właściwych relacji w społeczeństwie.

Przechodząc do oceny wysokości żądanej kwoty przez powodów tytułem zadośćuczynienia oraz odszkodowania za pogorszenie się sytuacji życiowej stwierdzić należy, że zadośćuczynienie z jednej strony musi przedstawiać wartość ekonomicznie odczuwalną, z drugiej zaś powinno być utrzymane w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. I tak, w ocenie Sądu przyznana dotychczas przez stronę pozwaną kwota tytułem zadośćuczynienia była zbyt niska i konieczne było zasądzenie na jej rzecz dalszego zadośćuczynienia. Odpowiednią kwotą zadośćuczynienia za doznaną krzywdę jest zdaniem Sądu kwota po 100.000 zł na rzecz każdego z powodów. Kwotę tę należało jednak pomniejszyć o wypłaconą już na rzecz każdego z powodów przez stronę pozwaną sumę po 27.190 zł i wobec tego, Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz każdego z powodów kwoty po 72.810 zł tytułem zadośćuczynienia. Natomiast odnoście żądania powodów dotyczącego odszkodowania za pogorszenie się ich sytuacji życiowej Sąd uznał, iż przyznana dotychczas kwota w wysokości po 10.000 zł na rzecz każdego z powodów jest niewystarczająca i właściwym będzie zasądzenie dalszej kwoty po 20.000 zł na rzecz każdego z powodów. Matka powodów bowiem na bieżąco zapewniała materialne potrzeby synów, którzy obecnie pozostali bez żadnego źródła dochodu nawet w postaci renty rodzinnej.

Termin zapłaty odsetek od dochodzonego zadośćuczynienia został określony przy uwzględnieniu art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.2013.392 ze zm.), który odpowiada treścią art. 817 § 1 i 2 k.c. Zgodnie z ww. przepisami ubezpieczyciel winien wypłacić odszkodowanie uprawnionemu w terminie trzydziestu dni, licząc od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie. Decyzja dotycząca Powodów została wydana w dniu 27 lipca 2020 roku przez pozwanego, tak więc od dnia 28 lipca 2020 roku pozwany pozostaje w zwłoce ze spełnieniem świadczenia.

Na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony.

Zgodnie z § 15 ust. 1 i 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. poz. 1804) zasądzać opłatę od czynności radcy prawnego z tytułu zastępstwa prawnego, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy, a także charakter sprawy i wkład pracy adwokata w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Podstawę zasądzenia opłaty, o której mowa w ust. 1, stanowią stawki minimalne określone w rozdziałach 2-4. Opłata ta nie może być wyższa niż sześciokrotna stawka minimalna ani przekraczać wartości przedmiotu sprawy. Zgodnie z § 2 pkt 6 powyższego Rozporządzenia stawki minimalne przy wartości przedmiotu sprawy powyżej 50.000 zł do 200.000 zł wynoszą 5.400 zł.

Biorąc pod uwagę, że strona pozwana jest stroną przegrywającą, winna uiścić kwoty po 5.417 zł na rzecz każdego z powodów tytułem zwrotu kosztów procesu, na które składają się: 5.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz 17 zł tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (pkt III i IV wyroku).

W pkt V wyroku Sąd nakazał stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Świdnicy kwotę 11.421,24 zł tytułem niepłaconych kosztów sądowych tj. opłatę od pozwu, od uiszczenia której powodowie zostali zwolnieni oraz kosztów związanych z wynagrodzeniem biegłego sądowego w związku ze sporządzeniem przez niego opinii w niniejszej sprawie.